

Avdelningen för utveckling av samhällsskydd
Verksamheten för cybersäkerhet och skydd av
samhällsviktig verksamhet
Jan-Olof Olsson
010-240 32 95
Jan-olof.olsson@msb.se

REMISSVAR

Datum	Diariernr
2017-04-07	2017-442
Ert datum	Er referens
2016-11-17	M2017/00026/Ee

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av Energikommisionens betänkande Kraftsamling för framtidens energi (SOU 2017:02)

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) anser att den genomlysning av energifrågan inom el, gas och värme som energikommisionen gjort är bra. MSB anser dock att betänkandet i sina slutsatser inte beaktar energisystemets betydelse för samhällsskydd och beredskap samt totalförsvarets krav. Störningar inom energiförsörjningen kan skapa eller fördjupa en kris och kan ha stor betydelse för det civila försvarets förmåga. Särskilt elsystemet måste ha marginaler och reglerförmåga för en trygg och säker försörjning. Detta gäller såväl i fred som i krig.

Övergripande synpunkter

Nästan all samhällsviktig verksamhet är beroende av energi och inte minst el. Energibrist skapar i sig en kris i samhället och energi är ofta en förutsättning för att hantera en pågående kris. En trygg och säker energitillgång är därför en grundförutsättning för en god krisberedskap. En väl fungerande marknad är ofta bäst för utvecklingen i samhället, men ibland är statlig styrning av förstärkningsresurser nödvändiga för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet upprätthålls och för att undvika bristsituationer.

Energikommisionen lyfter i betänkandet många viktiga driftsäkerhetsaspekter men dessa syns inte i utredningens slutsatser och förslag. I krisberedskap gäller att analysera riskerna, och att vara beredd på olika scenarier för att kunna hantera händelser på bästa sätt. Förstärkningsresurser och reservmateriel måste finnas hos aktörerna men i vissa situationer är det effektivast om resurser och materiel säkerställs centralt, exempelvis skogsbrandcontainrar och topplastkraftverk.

I betänkandet lyfts bland annat effektsituationen den 5 februari 2001 och det konstateras att "kraftsystemet höll". Utredningen har inte gjort en analys som

jämför dåvarande och framtida konjunktur, väderutveckling, tillgängliga produktionsenheter, magasinsläget, hur störningsreserven användes och inte minst vilka marginaler som fanns för ytterligare temperatursänkning eller produktionsbortfall.

I ett resilient samhälle är eleffektbalansen viktig. Robustheten i energisystemen måste vidmakthållas tills ny teknik och nya beteenden hos kunderna finns och är verifierad. Detta gäller främst oljekraftverk, gasturbiner och frekvensregulatorer i vattenkraftverk.

Ur krisberedskapssynpunkt är kraftvärme med förmåga till ö-drift av lokala el- och värmenät en viktig resurs. Ö-drift förmåga finns i många vattenkraftverk och det är viktigt att denna krisberedskapsresurs beaktas i pågående miljöprovningar.

Betänkandet har inte på ett tillräckligt tydligt sätt beaktat det försämrade omvärldsläget och vad ett mer sårbart energisystem kan få för konsekvenser.

I detta ärende har avdelningschefen Cecilia Nyström beslutat. Jan-Olof Olsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Åke Holmgren deltagit.

Cecilia Nyström

Jan-Olof Olsson

Kopia: JU/SSK